

NOTRANJEC

Izhaja vsako soboto

in velja po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K. Posamezne številke po 10 vin. Na naročbe brez denarja se ne oziramo. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Breg št. 12.

GLASILO

KMETSKE STRANKE NA NOTRANJSKEM.

Inserati

se računajo za celo stran 36 K, za $\frac{3}{5}$ strani 25 K, za $\frac{2}{5}$ strani 18 K, za $\frac{1}{5}$ strani 9 K, za $\frac{1}{10}$ strani 5 K, $\frac{1}{20}$ strani 3 K. Pri večkratni objavi primeren popust.

Klerikalci in deželne finance na Kranjskem.

Pred nami se odigrava prav zanimiva žaloigra tačas vladajoče politične stranke na Kranjskem. Bila je doslej v prijetnem položaju, da je zabavljala in kritikovala, pri tem pa trkala na prsa, češ mi znamo, mi pokažemo ljudstvu, kaj se pravi vladati.

Zdaj imajo večino v deželnem zboru in na njih je, da pokažejo, kaj znajo.

Da ti gospodje varajo ljudstvo, so dokazali v državnem zboru, kjer so glasovali z vlado, to je protislovensko, čez drn in strn. Glasovali so za povišanje števila domobrancev, kar je izdajstvo programa in obljub, ki ste jih Vi, gospod Žitnik že tisočkrat prodajali po notranjskih shodih. Kar ste na hotederškem klavernem shodu pravili, da je bilo kot „plačilo“ za to glasovanje doseženo, to ste si pač le svojim prikimovcem upali povedati, kajti tisto je deloma že zdavnaj bilo od vlade obljubljeno, deloma pa še zdaj ni doseženo.

Prav tako morajo klerikalci pokazati barvo v deželni upravi. Zdaj je čas, tukaj uveljavite svoje obljube!

Že pa se kaže, da obetati znajo, izpolniti pa prav nič. Deželni odbornik Lampe je moral začeti javno po „Slovincu“ predelovati deželne finance. Slika jih v črnih barvah, da človek misli, da bodo vsak hip deželni dvorec prodali. To pa ta mož dela le zato, da zunaj lahko volilce slepé, da radi pomanjkanja denarja ne izpolnijo onih obljub, ki so jih tako kričavo skozi 6 let razkladali. Zdaj so v stiski, da bi jih začelo klicati ljudstvo na odgovor, in se izgovarjajo, da ni denarja.

Napram temu izgovoru vprašamo to gospodo: ali nismo že tega prej vedeli? Ali ni tega prejšnji odbor na tisoč in tisoč neugodnih rešitvah pravil vsakemu, ki je imel odprta ušesa? Da sedaj s svojim stokom o deželnih financah priznavate, da nič več ne znate za volilce storiti, kot se je storilo poprej, zato pač ni bilo treba toliko boja in krvi.

Opozarjamo, da so v vseh avstrijskih kronovinah finance slabe in sicer lahko rečemo povsod iz istega vzroka: od dežel se od leta do leta več zahteva, a dohodki ne rastejo v pravem razmerju s potrebami. In vendar drugod dežele silno veliko store za kmeta. Le pogledajte na Češko in v Nižjo Avstrijo. Tam znajo vkljub slabim financam pomagati. Pred vsem se drže države, ki je dolžna, da pomaga deželam. Naši klerikalci sicer vedno trobijo o „vplivnih poslancih S. L. S.“, a za kranjsko deželo ne znajo nič priboriti. Oni le na slepo z vlado glasujejo. Klerikalni deželni odbor s Šukljatom na čelu dokazuje, da je za izvršitev težavnih deželnih nalog nesposoben. Gromelo je in bliskalo, porodila pa se je miška v podobi „finančnika“ Lampeta, ki že pripravlja obremenitev — ljudstvu.

Politične vesti.

Mažari in cesarski jubilej. Ogrski poslanec Nagy je pripravil sledeča vprašanja do ogrske vlade. 1. Ali je postavno, da sta se vdeležila ministrski predsednik Vekerle dne 7. maja in brambovski minister Jekelfalusi dne 30. maja jubilejnih slavnosti? — 2. Ali je umestno z ozirom na ogrsko vstavo in idejo ogrskega kraljestva, da so tuji vladarji odgovornim ogrskim ministrom podelili rede zaradi jubileja avstrijskega cesarja? — 3. Ali je ogrska vlada voljna priznati, da je bilo vladanje Franca Jožefa I. od 2. decembra 1848 do 8. junija 1867 na Ogrskem proti vstavi in da se bo ogrska vlada odslej strogo izognila nadaljnim slavnostim?

Domače vesti.

Osebna vest. G. Fran Maček, c. kr. okrajni logar je prestavljen iz Cerknice v Postojno.

Na binkoštni pondeljek se vrši v postojnski jami običajna jamska veselica z godbo, petjem in tam-

buranjem. Sodelovala bodejo c. kr. mornarska godba iz Pulja in trška godba postojnska. Razun tega sodelujejo razna pevska društva iz bližnje okolice ter tamburaški zbor iz Loža. Ta dan vozijo trije posebni vlaki v Postojno po znižani ceni ter vstopnina v jamo znaša le 2 K. Po jamski veselici se vrši koncert c. kr. mornarske godbe na dvorišču hotela „pri Kroni“.

Za „Sokolski dom“ v Postojni so darovali: br. Avsec Anton, c. kr. sodni pristav 1 K, br. Josip Kraigher, trgovec, 1 K in Neimenovan 1 K. Vsim srčna hvala! Živeli! Na zdar!

25 stotnikov generalnega štaba je na svojem poučnem potovanju v ponedeljek 1. t. m. pesetilo postojnsko jamo. Dinirali so v kolodvorski restavraciji.

Most čes Pivko. Dne 4. t. m. vršila se je kolavdacija mostu, ki ga je zgradila postojnska občina čez Pivko pri Vel. Otoku po deželno-vladnem tehniku iz Ljubljane. Obenem se vrši tudi kolavdacija ceste v Vel. Otok.

Umrli je 24. maja tu nenadoma občepriljubljen in radi svojega nenavadnega jezikovnega znanja zelo porabljeni jamski vodnik g. Franc Šibenik. Dočakal je nenavadno starost 91. let ter služboval pri jami nad let. Še do zadnjega je opravljal svojo službo, izredno čil na duhu in telesu, z ono marljivostjo in vestnostjo, ki ga je dičila ves čas njegovega življenja. Naj mu bo zemljica rahla.

Neznani tat je zopet enkrat za spremembo vlomil v kolodvorsko restavracijo v Postojni, vidi se da je hotel le denarja, obdelal je namreč na vse načine predal za denar, — katerega pa restavrater previdno vsak večer seboj nosi v svoje stanovanje. Trudapolno delo se torej ni izplačalo. To je že 10. vlom v 35. letih.

Prostovoljno gasilno društvo v Planini obhaja letos 20letnico svojega obstanka ter priredi v ta namen dne 28. junija t. l. veliko ljudsko veselico, pri kojoj se bo proslavil tudi 60letni vladarski jubilej našega presvitlega cesarja. Isti dan se bo blagoslovila tudi nova društvena zastava. Prosi se vljudno druga p. n. društva, da se ozirajo na to prireditev in svoje morebitne veselice določijo za drug čas. Odbor.

Učiteljstvo v Starem trgu pri Ložu priredi Binkoštno nedeljo, t. j. 7. t. m. veselico s petjem, godbo in šaljivo pošto. Vstopnina prosta. Prostovoljno darovani doneski porabili se bodo za pogoščenje šolske mladine pri jubilejni slavnosti, katero priredi učiteljstvo mesec pozneje t. j. 8. julija. Veselica vrši se pri Wigele-tu v Pudobu. V slučaju slabega vremena vrši se ista v ponedeljek 8. junija. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. K obilni udeležbi uljudno vabi učiteljstvo.

Iz Orehka se nam piše: Dne 30. maja se je vršil občni zbor našega bralnega društva, ter so bili soglasno izvoljeni: Predsednikom g. Ivan Kenič; podpredsednikom g. Jakob Kristan; blagajnikom g. Josip

Listek.

Moje potovanje v Benetke.

(Potopisne črtice; spisal V. T.)

Benetke! Kolikokrat sem kot otrok že slišal o bajni krasoti tvojih palač, kolikokrat sem bral popise tvojih cerkva in kolikokrat sem čul o bogastvu in o slavnih tvojih prebivalcih, ki so si znali iz neznatnih početkov v teku časa pridobiti tako vplivno, tako močno mesto med državami srednjeveške Evrope. K tej velikosti Benetk pa ni pripomogla samo naravna lega mesta — saj so ležale ravno ob meji nekdanjega nemškega cesarstva in Italije — temveč tudi lastna marljivost, neustrašenost in podjetnost njenih prebivalcev. Kjer pa je bogastvo in svoboda, tam so tudi najugodnejša tla za umetnost. In tako vidimo, da so živeli in delovali v Benetkah mnogi slavni slikarji, kiparji, arhitekti in pesniki Italije.

No, letos se mi je nudila prilika, da sem si sam ogledal to čudovito mesto. Toda nisem nameraval iti takoj v Benetke, temveč sklenil sem peljati se po novi karavanski železnici v Trst in odtod v Benetke.

1. Vintgar, Bled, bohinjsko jezero, Gorica, Trst.

Dne 23. avgusta sem se z jutranjim vlakom odpeljal iz Ljubljane proti Jesenicam, kamor sem po dveurni vožnji srečno došel. Kako življenje je tu,

skoro vsak hip že pridrdra kak vlak, prihajajo letoviščarji turisti itd., ki se žele seznaniti z lepoto naše dežele. Od Jesenic pa se odpeljem na Dobravo, odkoder grem potem peš proti Vintgarju. Medpotoma se seznanim s tremi Tržačani, ki so prišli ogledat Vintgar. Kmalu dospemo do krasnega slapa Šuma, ki ga tvori Radovina, ko pada čez 26 m visoko skalo. Pravijo, da je pogled na slap posebno krasen ob času povodnji. Vintgar je okoli 1600 m dolga tesnina med Slapom in Žumrovo gostilno. Pot skozi Vintgar so napravili z velikim trdom šele l. 1896. Skozi Vintgar pa teče bistri potok Radovina, ki tvori na mnogih krajih slape, tumulte itd. Voda je svetlozelene, na mnogih krajih tudi temnozelene barve. Tujcev se tukaj ne manjka. Srečali smo tudi več slikarjev, ki so slikali strme pečine in mostiče, ki se drzno vpenjajo nad penečo se vodo. Moji trije Italjani se kar niso mogli načuditi lepoti Vintgarjevi.

Od Vintgarja smo šli mimo Žumrove gostilne, skozi vas Gorje na Bled. Krasna zemlja! Tu žitno polje, tam v daljavi temni gozdovi in v ozadju visoki snežniki! Kmalu dospemo na Bled; na kolodvoru oddamo svojo prtljago. Od tu se nam nudi krasen pogled na spodaj ležeče jezero in na okolico. Blejsko jezero ima obliko nepravilnega četverokota ter spada vsled svoje naravne lege med najbolj slikovite avstrijske pokrajine. Ni čuda, da prihaja leto za letom vedno več tujcev občudovat ta „kinč nebeški“. Ob obalah jezera pa je vse polno vil in lepih umetnih nasadov. Sredi

Dekleva; tajnikom in knjižničarjem g. Mihael Mežan; odbornikom gg. Jožef Križaj ml., Franc Kenič; revizorjema gg. Anton Srebotnjak in Jakob Kenič. Zastavonoša g. Anton Semec. Obe orehovski društvi se po soglasno sprejetem predlogu g. predsednika Ivana Keniča strnete v eno samo društvo: „Narodno napredno bralno in pevsko društvo „Orehek“. Blagajnici se upravljati vsaka posebej. Bodi v tem oziru Orehek vzor. — Letina pa kaže zelo slabo. Toliko upanja smo stavili v sadje in seno. Žal, da smo v sadju že sedaj varani, ker so deloma neke male gosenice, največ pa jabolčni rilčkar vse požrli. Trava, ki že preje, razen na prav dobro gnojenih parcelah ni Bog ve kaj kazala, bo uničena, če ne bode kmalo dežja, a to prav kmalo, ker se slabe posledice že kažejo, a v zemlji mrgoli črva, ki bo vse to, kar bo letos ostalo, drugo leto požrl. Treba bi nujno bilo državne akcije za razbremenjenje našega kmeta, ki je marljiv, inteligenčen, pa si sam pomagati ne more. Gospod Žitnik! tu je mesto za Vaše delovanje; s samimi vojaki si kmet ne bo nič na boljem!

Jubilejni sprevod. Kranjski odsek za to prirediteljevalno razpošilja na občine poziv za prispevke. Če je že katera naša občina v tako dobrem gmotnem stanju, naj pošlje tisti denar rajše družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. S tem dejanjem bo mnogo bolj ustrezno cesarjevi želji, kot pa, da bi se nekateri gospodje za te krvavo zaslužene, kmečke groše po Dunaju zabavali.

Čudno postopanje. Glavar v Postojni se je proti neki osebi (ime je na razpolago) izrazil v uradu, da dokler sedi on na tem (glavarskem) stolu, ne dobi nihče nikdar več podpore za seno.

Gasilni društvi postojnsko ter slavinsko napravili sta preteklo nedeljo izlet v svrhu vaje v Matenjovas. Pri tej priliki pokazala se je vnovič velika potreba vodovoda. V vasi je en vodnjak s studenčnico, kateri je v letu 11 mescev suh, potem 1 večja luža blata, kajti voda se ne more imenovati ta gošča, katero mora živina piti. Dalje se nahaja na vrtu g. Durjava neka luknja, v kateri se nahaja tudi izvirna ali vsejedno neužitna voda iz te luknje so mogli šele gasilci črpati vodo — a kaj je to v slučaju požara? Poslopja so gosto skupaj grajena, a med njimi več s slamo kritih. Matenjcem (nič na boljšem niso Rakičani) ne kaže družega, nego svoja poslopja in drugo dobro za varovati ter v slučaju požara vse pustiti ter bežati. Če ni vode — milijon brizgalen nič ne pomaga.

Tržaška podružnica slov. planinskega društva vabi najuljudneje na veliki, dvodnevni planinski izlet, ki ga priredi o binkoštih dne 7. in 8. junija čez Dol-Otlico v Idrijo in na Črni vrh. To je jeden najkrasnejših izletov, ki se odlikuje zlasti po pestrih slikah planinskega sveta. Tu krasne doline s kristalno čistimi, žuborečimi vodici, tam planine s prijaznimi selišči, zraven zopet bujni gozdi in pisane livade, vse to se

jezera se vspanja idilski otok z cerkvico Marije Device. V stolpu se nahaja čudotvoren zvon, ki ga romarji posebno čislajo. Pravijo, da se vsakemu, ki verno in poln zaupanja v moč Matere Božje poklenka na zvon izpolni želja. Po kosilu sem se poslovil od svojih dosedanjih spremljevalcev ter se napotil v vilo „K...“, obiskal svoje znance. Tam sem bil nad vse ljubeznjivo sprejet. Posestnica vile me je tudi povabila, da lahko prenočim v njeni vili, kar sem seveda rad sprejel.

Ko sem se drugo jutro zbudil, bil je že krasen dan; pogled na jezero je bil čudovit. Pred menoj temnozeleno jezerska voda, na levo blesteči Triglav, v ozadju pa divje rogljaste Karavanke. Kmalu sem se moral posloviti od gostoljubne gospe ter odditi zopet na kolodvor. Ob polu devetih sem se z brzovlakom odpeljal na Boh. Bistrico. Železnica je prav mojstersko izpeljana in na mnogih krajih nudi se iz vlaka krasen pogled na okolico. Po polurni vožnji dospem v Bistrico, glavni kraj bohinjaške doline. Vas šteje okoli 700 prebivalcev ter ima lepo cerkev v renesančnem slogu. Stari grad je izza časa Valvazorja; pred njim stoji veličastna lipa. V novejšem času je sezidalo kranjsko društvo za promet tujcev več hotelov; kajti, odkar je sezidana bohinjaška železnica, prihaja v Bohinj vedno več tujcev, posebno, ker je Boh. Bistrica izhodišče za krasne izlete, kakor k jezeru, k slapu Savice, na Triglav, na Črno prst itd. Od Boh. Bistrice se napotim peš k jezeru, ki je

uro hoda oddaljeno od omenjene vasi. Jezero je nad 4 km dolgo in nad 1 km široko. Obrežje jezera je zelo slikovito; gozdnati griči, skalnate stene, čudni stolpiči se vrste drug za drugim. V ozadju pa se vzdigujejo sneženi vrhovi Julijskih Alp, med njimi vrh Triglava, „snežnikov kranjskih sivga poglavarja“. Tik ob levem bregu jezera pelje senčnata pot k gornjemu delu jezera. Ob jezeru se nahajata dva moderna hotela in sicer pri Sv. Janezu „Triglav“, na nasprotni strani, ob gorenjem jezeru pa „Zlatorog“. Po kratkem počitku se odpravim k znanemu slapu Savice. Pot k temu je dobro zaznamovana, tako, da je ni mogoče zgrešiti. Ob 2. uri popoldne sem bil pri slapu. Iz skalne votline grmi in bobni kipeča gorska voda v tolmunu ter nudi gledalcu veličasten pogled. Seveda sem se nehote spomnil besed Prešernovih:

„Slap drugo jutro mu grmi v ušesa,
Junak premišlja, kak bolj spodaj lena
Voda razgraja, kak bregove stresa,
In kak pred njo se gore ziblje stena,
Kak skale podkopuje in drevesa
Kak do nebes leti nje jeze pena.“

Marmorna plošča z napisom tik slapa nam spričuje, da si je l. 1807 ogledal ta naravni čudež nepozabni nadvojvoda Ivan, znani prijatelj in dobrotnik slovenskega ljudstva. Kmalu se vrnem po isti poti nazaj v Bohinjaško Bistrico, kjer počakam večernega vlaka, da se odpeljem v solnčnato Gorico.

(Dalje prih.)

spaja v divno romantično sliko, da se dviga potniku nehotè v srcu spev: „Planinski svet, ti si krasan, Ti poln največe si lepote!“ Vsa pot je tudi brez vsacega napora, ker so steze, ceste itd. jako priležno izpeljane in se ni treba plaziti po nikakih strmih skalnatih slemenih. Nadejamo se, da vzbudi ta prelepi izlet le vesel odziv na kar opozarjamo na sledeči vspeled: Odhod iz Trsta v soboto 6. junija, popoldne ob 5. uri z vlakom postaje Sv. Andrej do postaje Kobdil-Štanjel. Odtod z vozom do Ajdovščine, potem peš preko Slokarjev do vznožja podgorja in od tam po gorski stezi v Dol. V Dolu-Otlici prenočevanje. Zjutraj v nedeljo točno ob 5. uri odhod iz Dola preko prijaznih gora in dolin v Idrijo. Popoldne ogledovanje mesta in rudokopov. Prenočevanje. — V ponedeljek 8. junija zjutraj za rana odhod na Črni vrh od tam na Col-Vrhopolje-Vipavo postaja Štanjel-Kobdil in proti večeru z vlakom v Trst.

Izredna narodna požrtvovalnost. Kakor je znano, je založilo društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov „Sava“ na Dunaju svoječasno za vsa slovenska društva legitimacijski list, ki se prodaja izključno v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Da je bila ta misel dobra, priča to, da so mnoga zavedna društva, ki nimajo ljubezni do svojega naroda le na jeziku, ampak tudi v srcu, posegla po tej izkaznici; a še več jih je bilo, ki so — ali iz sovraštva do naše šolske družbe, ali iz strahu pred vsakim, tudi najmanjšim narodnim davkom — uvedla lastno. — Med onimi, ki so se prvi odzvali našemu odzivu, ki pomagajo reševati slovensko mladino na narodnostnih mejah, nam je imenovati „Prvo Češko splošno delniško družbo za zavarovanje na življenje“, oziroma njeno glavno zastopstvo v Trstu, ki je — edino te vrste — že v drugič naročilo 200 komadov naših izkaznic, ki jih prilaga zavarovalnim policam, da tako pokaže svojo narodno zavest. A samo to omeniti še ne zadostuje! Ta zavarovalna družba plačuje iz lastnega nagiba komad po 1 K, in ne, kot velja drugače, pa 20, oziroma 10 vinarjev. Klic „svoji k svojim“ je tudi tu na mestu. Čim bolj bomo podpirali „Prvo Češko na življenje“ v Trstu, več bo imela od tega koristi družba sv. Cirila in Metoda, lažje bo izvrševala vzvišeno nalogo. Geslo vsakega zavednega Slovenca bodi torej: Vpoštevajmo v prvi vrsti ta zavarovalni zavod, ki ima zelo ugodne pogoje, nizke cene in je v resnično narodnih rokah. — „Odsek za vseslovenski legitimacijski list“ v akademickem društvu „Sava“ na Dunaju XVII. Schellhamnergasse 4.

Prosveta.

Družba sv. Cirila in Metoda je začela nabirati knjige za slovenske javne knjižnice v obmejnih krajih, kjer grozi nevarnost naši narodnosti. S hvaležnostjo se sprejme vsaka slovenska zabavna ali poučna knjiga, ki bi služila ljudski prosveti. Prosimo tedaj rodoljube: Poiščite v svojem domu knjige, ki morda leže neplodno vže leta po vaših omarah, ter jih da-

rujte družbi sv. Cirila in Metoda! Prvi zaboj knjig je prejela družba od g. gostilničarja Tostija v Ljubljani.

Družba sv. Cirila in Metoda nam naznanja, da so sledeče p. n. tvrdke naročile nadalje družbinih računskih listkov: G. M. Omerza za hotel Tomšič v Ilir. Bistrici; Greti Tičar hotel „Adrija“ v Vipavi; Mici Smerdu gostilna pri „Jelenu“ Št. Peter na Krasu.

Družba sv. Cirila in Metoda opozarja vse svoje podružnice na prireditve veselic družbi v korist. Prosimo!

Družbi sv. Cirila in Metoda je došel 31. m. m. telegram: Vrli Mihael Schleicher umrl v Rožeku, volil je družbi 1000 K.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal računski svetnik g. Janko Premrov iz Sarajeva za mesec maj t. l. znesek 9 K od sledečih gospodov po 40 h: Bergant, Buberl, Dovič, Holz, Huber, Kobler, Mikuš, Peterlin, Preindel, Smodiš in Valpotič; Zemljarič 60 h; po 2 K pa Rozman in Premrov.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela znesek 200 K, katerega je poslalo akademicko društvo „Sava“ na Dunaju za prodani legitimacijski list. Ta znesek je prejelo društvo „Sava“ od „Prve češke splošne delniške družbe za zavarovanje na življenje“ (glavno zastopstvo v Trstu) za naročenih 200 kom. leg. lista à 1 K. Ta zavod je edini te vrste, ki se poslužuje teh legitimacijskih listov in jih prilaga zavarovalnim policam. Priporočamo zavod „Prve češke zavarovalne družbe“ in želimo, da legitimacijski listi dobe mnogo odjemalcev.

Narodno gospodarstvo.

Tečaj za zeleno cepljenje na Grmu. Vodstvo kmetijske šole na Grmu priredi v nedeljo, dne 14. junija t. l. tečaj za zeleno cepljenje z naslednjim vzporedom. Dopoldne od 9. do 11.: Pouk v zelenem cepljenju s praktičnim razkazovanjem cepljenja. Popoldne od 2. do 4.: Praktične vaje v zelenem cepljenju. Vabimo s tem ukaželjne vinogradnike, da se udeležijo tega tečaja; starejši, da se pouče v vsem, kar treba dandandanes vedeti o zelenem cepljenju vsakemu vinorejcu, mlajše pa, da se tudi praktično izvezbajo v pravilnem cepljenju zelenih trt, kakor tudi o tem, da vedo s takimi cepljenkami pozneje pravilno ravnati. Pri tečaju se bo praktično demonstriralo vrednost gumijevih vezi in cepilnih nožičkov. Po dovršenem tečaju se bodo delili zeleni cepiči.

Novo slovansko trgovsko podjetje v Trstu. Nekateri podvzetni in neumorni trgovci so ustanovili veliko spedijsko komisijonalno družbo „Balkan“ s sedežem v Trstu, ki namerava voditi in organizirati trgovino v slovenskih rokah. Nadejati se je, da se trgovci z navdušenjem in zaupanjem zavzamejo za to čisto jugoslovansko zadrugo, ki obeta vzcveteti do krepke gospodarske organizacije. To novo podjetje prične poslovati že s 1. junijem t. l.

Izvoz sadja na Štajarskem. V desetletju 1896 do 1905 se je prodalo iz vsega Štajerskega v druge dežele samo svežega sadja $2\frac{1}{2}$ milijonov *q* za skupni znesek $31\frac{1}{2}$ milijonov kron. Samo slovenski Spodnji Štajer je izvozil 1 milijon *q* za 12 milijonov kron. Tu pa niso vštete ogromne množine sadja, ki se je porabilo in včasih naravnost potratilo za napravo mošta, ki se ga je pustilo segniti ali se ga je pokladalo svinjam, nadalje prodaja posušenega sadja, jabolčnika in hruševca, žganja itd., nadalje ono sadje, kar se ga je z ladjami in vozovi zvozilo na Ogrsko in drugam: kratkomalo, na slov. Spodnjem Štajerju pridelamo skoraj polovico vsega štajerskega sadnega pridelka.

Slabše vrste mila so se znatno pocenile. Pocenile bi se tudi stearinske sveče, pa so tvornice vezane s kartelom. To znižanje cen je povzročilo znižanje cen za loj, mast in enake izdelke na svetovnem trgu.

Kako naredimo domače milo brez posebnih priprav. Vzemimo 5 *kg* živega apna in poštropimo ga z vodo, da razpade v prah. Temu je primešati 1 *kg* sode, eno uro pozneje pa se mu prilije 6 litrov destilirane vode in se vse dobro zmeša. To tekočino pustimo, da se poleže, potem pa se odlije ona čista tekočina, kakor kak lug, katerega potem s 15 *kg* loja dobro prevremo, in sicer 4—5 ur. Med kuhanjem zalivamo z lugom, ki ga dobimo, ako ostanku apna in sode prilijemo vode. To dobro zmešamo in pustimo zopet sestati. Od loja se potem s pomočjo navadne kuhinjske soli — kakih 5 *kg* — izloči milo. Ako imamo več loja, se temu primerno vzame tudi apna, soli itd.

Kako je odevati konje? Koža konja veliko bolj varuje kakor vsaka odeja. Koža se namreč prilagodi mrazu, vročini in sploh vremenski izpremeni. Dotok krvi in koža sama konja zadostno grejeta. Ako pa konja odenemo, ne porabi konj toliko hrane za proizvodjanje toplote, dotok krvi je slabejši in konj radi tega odebeli. Za različno vremensko izpremeno in močo ter mraz pa taki konji niso dovolj utrjeni in, če jih uprežemo v takem vremenu, koža ne deluje in kri ne doteka. Konji obole na notranjih organih in tedaj rečemo, da so se prehladili. Za slabo vreme torej taki konji niso in le polagoma se zopet utrdijo. Ako odevamo konje v hlevih, voda iz njih premalo izpareva in radi tega oslabe in trpe na slabem prebavljanju. V hlevih torej ne odevajmo konj.

Hranilna vrednost sadja. Okus sadja temelji po večini na rastlinskih kislinah (jabolčna kislina, citronska kislina vinska kislina) in na različnih eteričnih oljih. Hranilna vrednost prihaja navadno od sladkorja. Soli služijo k tvorbi mineralnih solij v telesu, kakor so posebno potrebne v krvi in za tvorbo kostij. Splošno se lahko trdi, da je sveže sadje okusnejše in krepilnejše kot pa kuhano. Kajti vsled vročine so izgubile snovi, katere učinkujejo, dober okus. Ker so se pa rastlinske vlakni istočasno vsled kuhanja razdrobile, zahteva sedaj sadje večje prebavljanje. I surovo i kuhano sadje vpliva imenitno na črevesno delovanje in služi večkrat mesto

odvajalnih sredstev. Neprebavne so lupine in koščice grozdja; zatorej naj se jih ne požira. Da imamo sadje za vsak letni čas, je treba ohraniti s tem, da se osuši (jabolka, hruške, češplje), ali pa se skuha sadje. V zadnjem slučaju zadostuje sladkor kot ohranilo, ako je sadje dobro ločeno od zraku.

Uporaba apna. Apno razkraja organske snovi tal in jih napravi rastlinam vžitne. Če zemlje primerno ne gnojimo, jo vsled apnenca rastline preveč izsesajo. Apnenec je pa tudi sam na sebi važna redilna snov; to je razvidno iz tega, ker ga dobimo v vsaki rastlini. V žitu ga je bolj malo, temveč ga je pa v drugih rastlinah. Apnenec pospešuje posebno tvorbo listov. Apnenec odvzame zemlji kisline, če jih ima preveč, in prst je potem veliko rahlejša. Tudi gorkoto pospešuje apnenec in to z razkrajanjem različnih snovij. Vsaka prstena tla so dovzetna za apnenec, tudi ilovnata ga preneso, ker jih zrahlja in tako izsesava snovi. Tudi peščenej zemlji dobro dene. Z apnom gnojimo posebno te-le rastline: stročnice, krompir, repo. Če pogosto gnojimo s kajnitom, bo v zemlji vedno manj apnenca. Najboljše je, če pogosto gnojimo z apnencem, ali le v manjših množinah. Seveda ne sme priti v dotiko z drugim gnojem, ker nam tako pokvari mnogo amonijaka, ki je rastlinam zelo potreben. Gnoj podorjemo in potem potresemo apno.

Kako krmiti breje krave? Velikokrat se pripeti, da krave zvržejo, ali da imamo opraviti s težkim porodom. Nemalokrat so vsega tega živinorejci sami krivi, ker niso ravnali z brejo kravo tako, kot bi morali. Krava navadno nosi 280 dni, ali 48 tednov, torej čez devet mesecev. Ves ta čas je za razvoj mladiča izredno važen in posebno je treba gledati, da živinče med tem časom pravilno krmimo. Prvo polovico nosečnosti ni treba, da bi kravi več pokladali kot navadno. V drugi polovici pa v njej mladič veliko hitreje raste, vsled česar jo je treba veliko boljše krmiti. Zadnje tedne pred porodom naj se krma zopet daje v manjši meri, to pa zato, da se nam krava preveč ne zdebela in da nimamo vsled tega težkih porodov. A ne pazimo le nato, koliko, ampak tudi nato, kaj krmimo. Oprhnjeno seno — kakor sploh nobeno nezdravo krmivo — ni za krave pred porodom. Tudi mrzla krma in hladna voda škoduje.

Katero mleko je najboljše. Skušnja je pokazala, da je mleko, namolzeno zjutraj, veliko slabše nego ono, ki ga namolzemo opoldne ali zvečer. Pri preiskavanju se je našlo, da je imelo mleko, od jutra le 2.17% smetane, od večera pa 5.42% . Tudi kozje mleko ima skoro iste lastnosti. Ravno tako se je pokazalo, da je v mleku, ki ga dobimo proti koncu molzenja, skoro desetkrat več redilnih snovij, kakor pa ono od začetka.

Strašna suša na Pivki.

Danes je preteklo 35 dni, odkar smo imeli zadnji dež. Vročina abnormalna, suša na vseh koncih in krajih! Položaj je naravnost obupen, in če ne dobimo

v kratkem potrebnega dežja, sta lakota in bolezen gotova stvar. Po vsej Pivki so studenci posahnili, večina luž, ki dajejo potrebno vodo za živino, je praznih, travniki in senožeti so docela osmojene od solnca, drevje je začelo veneti in tudi njive kažejo žalostno lice. Obup in strah povsod.

Posamezne vasi dovažajo vodo po uro in še več hoda, drugod se prodaja vodo po 20—30 vin. škaf, in po največ se pa rabi — kjer je še kaj — voda iz lokev za kuho in živino. Kakšna je ta voda, se sprevidi lahko iz tega, če povemo, da je v teh napajališčih po 1 m in še več blata na debelo, ki ga živina opušča, ko se jo poganja notri napajat, ter druge nesnage, ki se love po navadi iz vseh kotov in krajev vasi v take luže. In koliko se govori o higijeni in sanitarnih napravah! Sam humbug! Uboga para, kmet trpin bi si rad pomagal, pa si ne zna. Rodoljubje ganite se, na delo z peresom in roko. Po zaslugi kmečke stranke se je sicer od vseh občin Postojnskega okraja vposlala prošnja za vladno akcijo — in pozneje specificirala — a zadeva menda spi spanje mirnega, kje? to sam Bog zna?

Kateri kraji pa so bolj potrebni pomoči kot ravno Kras? — Vsaj tvorimo ozadje Trsta, ki ne more nikakor prosperirati, če nima zdravega ozračja za hrbtom. Vodne razmere so se po vladnem hidrotehniku proučile v Loški, Cirkniški in Planinski dolini, t. j. tam kjer ne čutijo nikdar pomanjkanja vode, in ko je imela priti Pivka na vrsto, se je menda mesto hidrotehnika pri dež. vladi opustilo.

Pivka bi se dala dobro in trajno preskrbeti z pitno vodo, kajti v poskuševalnem vodnjaku v Zagorju ob Pivki so prišli do stalne in dobre podtalnice, ki bi se dala dvigniti in razpeljati po dolini. Ne bi trebalo potem slepomišiti po drugih pivških studencih, ki so polni vode samo ob deževju. Toda tudi ta vodnjak se gradi že 13 leto, in ga menda zadržuje v dograditvi samo nedovoljena državna subvencija. Hitre pomoči je potreba, drugače bo prekasno.

Po svetu.

Knjižnice v Nemčiji. Društvo za širjenje ljudske omike na Nemškem je leta 1906 deloma na novo osnovalo, deloma preustrojilo 4881 ljudskih knjižnic z 96.302 zvezki. Od leta 1897 naprej deluje to društvo, in je omislilo v tem času knjižnicam 540.573 zvezkov. Leta 1901 je uredilo potovalne knjižnice, najnovejša uredba pa je potovalna knjižnica za učence. Za določen prinos dobivajo šole dvakrat na leto določeno število knjig na posodo. Izgubljene ali poškodovane knjige se morajo plačati.

Raztrgan tisočak. Neki eleganten budimpeštanski kavalir je izumil način, da mu je en tisočak nosil vsak dan 300 do 400 K obresti. Postopal je sledeče: Šel je elegantno oblečen na ulico, ustavil prvega denarnega pismonoša ter ga vprašal, ali bi mu ne hotel menjati

bankovca za 1000 K. Potegnil je bankovec iz denarnice ter ga izročil pismonoši. Ta našteje stotakov, desetakov itd. vsega skupaj 1000 K. „Kaj ne,“ vpraša kavalir „saj ne bo nič škodilo, ker je bankovec na enem koncu odtrgan?“ Pismonoša se prestraši, ker bi na pošti takega bankovca ne sprejeli, ter prosi mladega gospoda, naj mu vrne drobiž. Kavalir rad vrne denar ter ga vrže pismonoši v torbo tako, kakor ga je držal v roki. Pismonoša, ki je videl, da je gospod držal denar v roki in se ga ni dotaknil, niti slutil ni, da mu je ta slepar vrnil okoli 400 K premalo. To zvijačo je slepar ponavljal, dokler ni naletel na previdnejšega pismonoša, ki ga je izročil policiji.

Strah pred pasjo steklino v Nevjorku. Žalostni konec bogatega trgovca Marha, ki je bil žrtev svojega slekelega psa, vzbuja velikansko razburjenje po vsi deželi. Nesrečni mož se je bojeval tri dni zoper steklino, pozval je znamenite zdravnike, a vsi poskusi rešiti nesrečnika, so ostali brezuspešni. Časopisi so obsojali zdravnike, kot nevestne, lahkomiselne in brezbrizneže, trdili so, da so mu dajali preveč omotnih sredstev. Napadeni zdravniki so mislili, da Marhovo smrt ni toliko zakrivila steklina, pač pa velikanski strah pred smrtjo. Vendar je sekcija dognala, da so bili možgani polni hidropobibacilov. Pretiravana poročila v listih so povzročala velikanski strah pri vsem ljudstvu, tako, da prihaja vsaki dan več ljudi v tamošnje bolnice, domišljajočih si isto bolezen. Policija je započela lov na vse pse brez gospodarjev — dosedaj jih je bilo samo v New-Yorku 15.000 ubitih.

Ponesrečena čreda ovac. Na gori Strasberg na Tirolskem prepodili so lovski psi čredo ovac čez strmo pečino. Pri tem se je ubilo trideset ovac, druge pa so bile tako poškodovane, da so jih morali zaklati. Škoda znaša približno 1000 K.

Ne v Ameriko! Ladjarska družba „Neptun Line“ je vstavila vožnjo tovorov med mestom Fal River in Nevjork. Za vzrok navaja, da zaradi denarne in obrtne krize ni dosti tovorov za vožnjo. „National Cash Register Company“ v Daitonu je prenehala z delom za nedoločen čas. 3000 delavcev je s tem prišlo ob kruh. Kakor sporočajo uradniki železnice Missouri, je bilo odpuščenih iz službe okrog 10.000 uslužbencev pri prometu, v uradih in po delavnicah, ker se je zmanjšal prevoz in dohodek železnic v tej državi. Državna železniška komisija sporoča, da je bilo v petih dneh v Missouri odpuščenih najmanj 8000 železniških uslužbencev. Železnica Čicago & Alton je odslovila na osebnih vlakih vse kolektorje. Železnica Goton Belt je naznanila svojim uslužbencem, da bodo vsak mesec po vrsti odpuščeni po pet dni, za katere ne dobe nič plače. Železnice Louisville & Nashville, Mobile & Ohio, Southeru in mnogo drugih v katerih proge drže iz St. Louisa, Mo., na jug, so znižale vsem uslužbencem, ki niso v unijah, plače za 10%. Železnica Wah je odpustila zopet nekaj 100 uslužbencev ter zaprla delavnice za poprave.

Iz ječe ušel in ženo umoril je mladi Teodoro Brandini v Italiji. Bil je za pol leta zaprt. V ječi je izvedel, da mu je žena nezvesta. Ušel je, umoril ženo, vrgel njeno truplo v vodnjak in se še isti dan ob 3 popoldne vrnil v ječo.

Otvoritev I. državnega avtomobilskega prometa na Češkem. Določeni so štirje vozovi, ki dirjajo z brzino 35 km v eni uri.

Otroci pred cesarjem. 21. maja so dunajski otroci praznovali 60 letnico vladanja našega cesarja. Slavnost se je vršila v Šenbrunu, vdeležili so se je otroci ljudskih in meščanskih šol, bilo je 82.000 otrok. 1300 izmed teh otrok je bilo izvoljenih za slavnostne igre. Pri sprevodu se je onesvestilo 300 otrok vsled vročine in napa. Pripeljali so jih v rešilnih vozeh na rešilne postaje. Večje nesreče ni bilo.

Pes, ki velja 50.000 kron. V razstavi psov v Londonu je razstavljen majhen psiček King Charles Spaniel pasmi ter je na prodaj za 50.000 kron. Živalica meri v dolgosti 18 cm in je tako nežna, da se da lahko potlačiti v žep.

Epidemija v Rusiji. V Moskvi je obolelo 3000 ljudi na legarju. Bolnice so prenapolnjene, bolniki leže kar po tleh. V Petrogradu razsajajo koze, davica, škrlatinka in legar.

Najbolje plačani uradnik na svetu je inženir Ivan Hais Hamond, ki ima plače 2.200.000 kron na leto.

Žveplenka povzročila požar. Neki krojaški pomočnik v Helmsgrinu na Saksonskem je vrgel gorečo žveplenko v gozdu na tla. Suha trava se je vnela in nastal je požar, ki je vpepelil gozd. Neprevidneža so prijeli in obsodili v dva meseca ječe.

Divji mrjasec obrejl domačo svinjo. V Jelovcah pri Sv. Bolfenku v Halozah so obsežni kostanjevi in bukovi gozdi. Ko jeseni poberejo kostanje, spustijo svinje v hoste na pašo. Ena svinja se je tako udomačila v gozdu, da ni hotela več nazaj v svinjak in še po zimi v snegu je ostala zunaj. Priklatil se je s Hrvaškega divji mrjasec in s tem sta se jako sprijateljila. Slednjič se je kmetu vendar posrečilo, da je svinjo ujel in jo zaprl v hlev. Čez par tednov je pa vrgla 10 lepih praset; sedaj so stari 9 tednov ter so jako čvrsti. Ljudje jih hodijo gledat od blizu in daleč ter ponujajo kmetu visoke cene za nje. Pravijo, da so take svinje jako uporne zoper bolezni in da se rade plodijo in redijo. Divjega merjasca je ustrelil neki lovec pri Stoporcah in je dobil 40 K premije.

Strašna nesreča v Gorici. V soboto zjutraj so dobili ob železniškem tiru na poti proti pokopališču strašno razmesarjeno truplo; desna noga in desna roka sta bili popolnoma odtrgani od telesa. glava vsa razbita, ob tiru so bili kosi mesa in možgan. Ponesrečeni je 34 letni železniški delavec Franc Batič iz Šempasa. Šel je ponoči z živinskega trga domov skozi tunel pod kostanjeviškim samostanom, kar ga je ujel tovorni vlak, vlekel s seboj in razmesaril. Batič zapušča ženo in otroke.

Avstrijska uradna nemščina. Graška „Tagespost“ poroča: Tekom pravde pred nekim dunajskim sodiščem se je razvil sledeč razgovor: Zagovornik obtoženki, katero je zagovarjal: „Ali ste razumela obtožnico?“ Obtoženka: „Ne.“ Zagovornik: „Kolikokrat ste jo prečitali?“ Predsednik sodišča: „Tega vprašanja ne dopuščam!“ Zagovornik obtoženki: „Jeli čital vaš oče obtožnico?“ Obtoženka: „Da.“ Zagovornik: „Ali jo je razumel?“ Obtoženka: „Ne.“ Zagovornik: „Tudi jaz kot zagovornik sem prečital (nemško) obtožnico, pa je tudi nisem razumel.“ Predsednik: „To je državnemu pravdniku vseeno.“ — K temu piše „Frankfurter Zeit.“: „Nerazumljiva obtožnica, ki je slednjič obtoženki prinesla šestmesečno ječo, je bila pisana v tisti uradni avstrijski nemščini, o kateri se je izrazil neki moj literarni prijatelj: „Nerazumljivo mi je, kako se morejo v Avstriji — Čehi boriti proti nemškemu uradnemu jeziku. To bi vendar morali storiti v prvi vrsti Nemci sami!“ Ako Nemci sami ne razumejo svojega uradnega jezika, kako naj razumemo mi Slovenci?“

Za kratek čas.

Podobnost. Mlada mati: „Zdravnik trdi, da je otroček meni podoben“. Gospa (na posetu pri njej): „To vidim tudi jaz, toda prej nisem hotla reči, ker sem se bala, da vas razžalim!“

Predrznost. Kmet: „Hoj, fantič, kaj pa delaš na moji jablani?“ Fant: „Eno jabolko je padlo dol, pa sem splezal na drevo, da bi ga obesil nazaj!“

Nepotrebno. Mesar: „Zakaj pa duhate klobaso?“ Žena: „Zato, ker smrdi!“ Mesar: „Če vam pa smrdi, je pa še celo nepotrebno in odveč, da jo duhate!“

Izjava.

Potrjujemo pred vsem, da je bil naš bivši gostilničar gospod Janko Jež v vsakem oziru nam, kakor tudi našim gostom v najvišji meri priljubljen, da je izvrševal poverjeni mu posel z največjo vnemo, vstrajnostjo in vestnostjo. Bil je pa primoran gostilno opustiti vsled družinskih razmer, katerih pa ni isti zakrivil, **marveč izključno le njegova gospa soproga.** Pribijemo konečno, da je gospod Janko Jež gostilno prostovoljno odpovedal, videč, da mu pod danimi razmerami ni mogoče iste nadalje voditi.

Rojan pri Trstu, dne 18. maja 1908.

Predsednik:

Bremic Anton l. p.

Tajnik:

Rak Pavel l. p.

**V torek, 9. junija 1908 bode
v Zagorji pri Št. Petru**

živinski semenj.

Županstvo občine Zagorje

2. junija 1908.

Prva češka splošna delniška družba na življenje.

Najugodnejše in najceneje zavarovanje:

- a) Za slučaj smrti.
- b) Za slučaj smrti in doživetja.
- c) Zavarovanje dote in oprave nevest.
- d) Moderno zavarovanje s sočasnim obrestovanjem vseh vlog.

- e) Moderno zavarovanje s sočasnim zavarovanjem za slučaj nesposobnosti.
- f) Najrazličnejše kombinacije zagotavljanje pokojnine.

Edina slovanska delniška življenska zavarovalnica.

Glavno zastopstvo za slov. dežele v Trstu, ulica Torre bianca št. 21. I., kjer se dobi vse cenike in potrebna pojasnila.

Dr. ED. VOLČIČ v Novem mestu (Kranjsko)

je uredil ter se dobivajo pri njem in pri vseh knjigotržcih naslednje pravne knjige:

1. **Civilnopravdni zakoni** (IV. zv. Pravnikove zbirke) z obširnimi slovenskim in hrvaškim stvarnim kazalom, obsegajoči XII in 909 strani. 1906. V platno vezana knjiga K 8.—
2. **Odvetniška tarifa**; določila o rabi hrvaškega in slovenskega jezika pred sodišči; sodne pristojbine, s stvarnim kazalom, (20 tabel). 1906. Broširano K 1.80
3. **Zakoni o javnih knjigah**, zemljiških itd. (V. zv. Pravnikove zbirke) z vsemi predpisi, ki so z njimi v zvezi, s stvarnim kazalom v hrvaškem in slovenskem jeziku, z vzorci knjižnih prošelj in vpisov. 1908. Knjiga v 2 delih, skup 618 strani. Mehko vezana knjiga K 5.60
- popolno v platno vezana K 6.—

Ponatisi iz knjige navedene pod točko 3.:

4. **Vzgledi predlogov, sklepov in vpisov** za zemljiško knjigo; dotična kolkovna in vpisna. Broširano K 1.—
5. **Kolkovna in vpisna** pri zemljiški knjigi. Stenska tabela na močnem papirju K —.60

Dalje od „Poljudne pravne knjižnice“, ki jo izdaja društvo „Pravnik“:

Zvezek I. **Zakon o dovoljevanju poti za silo**, s pojasnili in vzorcem prošnje. 1907. Mehko vezano K —.40

Zvezek II. in III. **Predpisi o železniških in rudniških knjigah**. 1908. Cena mehko vezani knjižici K —.80

Zvezek IV. in V. **Pristojbinske olajšave ob konverziji terjatev**. 1908. Knjiga potrebna posebno posojilnicam in denarnim zavodom sploh. Mehko vezana knjiga K —.80

Zvezek VI.—X. **Predpisi o razdelbi in uredbi ter o zlozbi zemljišč**. 1908. Mehko vezano K 2.—

Pripravlja se: Zvezek XI. in XII. **Predpisi o poljski okvari**. 1908. Mehko vezano K —.80

Ako ni dogovorjeno drugače, se pošiljajo knjige s pošto, proti poštnemu povzetju, tako, da se k navedenim cenam priračunijo le resnični in poštni izdatki; pri naročilih do 2 K je najceneje, ako se pošlje naprej kupnina in 10 vin. poštne v gotovini ali poštne znamkah.

Loterijske številke.

Dunaj, 30. maja	4	40	30	54	79
Brno, 3. junija	49	53	21	42	15

Naprodaj je iz proste roke
Lenčonova hiša št. 70
 v Zagorji na Pivki,
 ktera je pripravna za vsako obrt.
 ➡ Cena je jako ugodna. ➡

Želodečne kapljice proti napenjanju, pospešujejo slast do jedi, krepe želodec, olajšujejo želodečne bolečine, 1 steklenica 70 v., 6 steklenic 3 K 50 v.

Želodečni prašek proti slabemu prebavljanju, zgagi itd. 1 K

Tinktura proti izpadanju las 1 steklenica z rab. navod. 1 K

Zobna in ustna voda 1 steklenica z rabilnim navodilom 1 K

Zobne kapljice proti zobobolji, 1 steklenica 40 v., 6 stekl. 1 K

Esenca za kurja očesa izkušeno sredstvo proti bradavicam, kurjim očesom itd., 1 stekl. z rabilnim navodilom 70 v.

Golšne kapljice proti golši in debelemu vratu 1 stekl. 60 v. priporoča

lekarna pri Mariji Pomočnici v Vipavi.

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Posluje vsak torek in petek od 9.—12. ure
 ————— dopoludne. —————

☐ ☐ ☐

Obrestuje hranilne vloge po $4\frac{3}{4}\%$ od dne vloge do dne dviga brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

Daje posojila proti vknjižbi po $5\frac{1}{2}\%$ in amortizaciji najmanj $\frac{1}{2}\%$, na osebni kredit po 6% .

☐ ☐ ☐

Prošnje za posojila se sprejemajo le ob torkih, posojila se izplačujejo le ob petkih.